

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 130. — ŠTEV. 130.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 3, 1932. — PETEK, 3. JUNIJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

VLADA JE PREDLOŽILA SVOJ NAČRT ZA ODPOMOČ

KONFERENČNI ODSEK OBEH ZBORNIC SE BO VKRATKEM SPORAZUMEL GLEDE DAVŠČIN

Tajnika Mills in Hurley odločno nasprotujeta načrtom demokratov. — Financiranje podjetij, ki se izplačajo. — Vojni tajnik je proti vsaki miloščini. — Posamezne države naj bi dobile potrebne vsote denarja za preskrbo nezaposlenih. Uradnikom, ki imajo le \$1500 na leto, naj bi ne bila skržena plača.

WASHINGTON, D. C., 2. junija. — Danes je bil predložen kongresu vladni program za zmanjšanje nezaposlenosti in za odpravo depresije. Ističasno sta pa dva člana kabineta nastopila pred zborničnim odborom ter odločno napadala predloge za odpomoč, ki so jih stavili demokratje.

Republikanec Hawley iz Oregona, bivši predsednik zborničnega odseka za pota in sredstva, je predložil vladni program v obliki dveh predlogov.

Prva zahteva, naj se da posameznim državam tristo milijonov dolarjev. Ta denar naj bi se uporabil za pomoč nezaposlenim. Druga predloga pa pooblašča rekonstrukcijsko korporacijo za izdajo nadaljnjih tisoč petsto milijonov dolarjev, da bi na ta način še bolj razširila svoje finansijsko delovanje.

Državni zakladničar Mills in vojni tajnik Hurley sta odločno napadla predloge demokratov za odpomoč. Rekla ta, da bi bil ta denar potrošen brez vsakega haska in da bi dobilo razmeroma le majhno število nezaposlenih delo.

— Demokratje zahtevajo, — je rekel Mills, — naj se dovoli za javne gradnje petsto milijonov dolarjev. Pri teh javnih gradnjah bi dobilo kvečjemu 53 tisoč oseb zaposlenje.

Državni zakladničar je v principu odobril načrt, naj se posodi posameznim državam gotove vsote denarja, s katerim bi podpirale nezaposlene. Države bi pa morale dokazati, da so res potrebne takega posojila.

Vojni tajnik Hurley je z vso ostroostjo napadal predlog, naj bi se dovolilo sto milijonov dolarjev za direktno podporo nezaposlenim.

— Dajanje miloščine, — je rekel, — je spravilo na kolena velik imperij. To dejstvo naj nam bô v preteče svarilo. Edino priporočljivo sredstvo je skrajšanje delovnega časa. S skrajšanjem delovnega časa bi dobilo več nezaposlenih delo in zaslužel. Miloščina bi pomenjala razžaljenje za ameriškega delavca. Države in občine imajo še vedno precej sredstev, da skrbijo za nezaposlene. Dolžnost slehernega ameriškega državljana je, skrbeti za to, da ne bo nihče v deželi trpel pomanjkanja.

WASHINGTON, D. C., 2. junija. — Člani konferenčnega odseka obeh zbornic, kateremu je bila izročena davčna predloga, so se danes ves dan posvetovali, in če bo treba, se bodo posvetovali ponoči nadaljevala.

Medtem ko se je konferenčni odsek bavil s finančnimi vprašanji, so debatirali v senatu, kje bi bilo mogoče kaj prirediti. Glavna debata se je vršila glede predloga, naj se vsem zveznim uradnikom skrči plače za deset odstotkov.

Neodvisni republikanec iz Nebrāske, senator Norris, je bil odločno proti temu, da bi znižali plače onim zveznim uslužbencem, ki ne zaslužijo več kot tisoč petsto dolarjev na leto.

Senator Bingham je rekel, da bo treba odpustiti od 80,000 do 90,000 uslužbencev ako skrčenje ne bo uveljavljeno. Dosti bolje je ljudi nekoliko manj plačati kot jih pa enostavno vreči na cesto.

Splošna nezaposler Kanadi

VETERANCI NIMAJO VEČ PROSTE VOŽNJE

Skupina v Clevelandu je prosila za prosto vožnjo. — Governer je prošnjo odklonil. — Policijski komisar zahteva denar.

Columbus, Ohio, 2. junija. — Država Ohio ne bo več dala proste vožnje veterancem, kot do sedaj, ko je prepeljala preko države 300 veterancev, ki so prišli iz države Indiana. Governer George White je odklonil tozadevno prošnjo skupini veterancev v Clevelandu, ki so prosili governerja za prosto vožnjo do pennsylvanske meje preko Youngstowna.

Albany, N. Y., 2. junija. — Na stopnicah Kapitola se je zbralo sto nezaposlenih veterancev in so pričeli svojo pot proti Washingtonu.

Washington, D. C., 2. junija. Ker je na potu v Washingtonu še več sto veterancev, je policijski komisar general Pelham D. Glassford naprosil senat distrikta Columbia, da privoli \$75,000 za prehrano veterancev, ki prihajajo v Washington, da zahtevajo svoj vojaški bonus.

V mestu je že okoli 1500 bivših vojakov, prihaja pa jih še okoli 500. V dveh praznih poslopjih je nastanjenih 600 veterancev.

POIZVEDOVANJE PO ODVAJACIH

Policija še vedno zasleduje odvajalce Lindberghovega otroka. — Tajna znamenja na pismih.

Trenton, N. J., 2. junija. — Kot je naznanil načelnik državne policije v New Jersey polkovnik Norman Schwarzkopf v Lindberghovi zadevi, se policija zopet zelo zanima za tajnostne znake, ki so se nahajali na prvem listu, ki so ga odvajalec pustili na postelji Lindberghovega otroka in na poznejših pismih, ki so jih poslali Lindberghu in dr. Condonu. Policija je prepričana, da je te znake napravila ena in ista roka.

Dr. Condon je v spremstvu dveh detektivov zopet obiskal državno kaznilnico v Trentonu ter si ogledoval fotografije zločincev. Zastopniki državne policije so se zopet posvetovali z zveznimi tajniki detektivov glede skupnega delovanja.

Col. Schwarzkopf je zopet napeljal pogovor na osebe, ki so zaposlene v Lindberghovi hiši in na take ljudi, ki so bili zaposleni pri izdaji njegove hiše. Vse te ljudi je policija že izpraševala.

Zelo zagonetna vest o Lindberghu je prišla iz Rockefeller Institut-a. Vest namreč pravi, da prihaja Lindbergh vsak dan v ta zavod in da po več ur vsak dan nekaj preiskuje. Govorica pravi, da gre za neko pripravo, s pomočjo katere je mogoče iz krvi izdelovati nek serum.

Vsi uslužbenci v Rockefellerjevem zavodu so dobili ukaz, da ne smejo Lindbergha nadlegovati z raznimi vprašanji. Vseled tega so domnevajta tako zelo različna,

LINČANJE V DRŽAVI KENTUCKY

Otrok je bil kaznovan v šoli. — Oče je dinamitiral trgovino šolskega odbornika. — Ljudje so linčali očeta.

Princeton, Ky., 2. junija. — Pozno ponoči je vdrla razjarjena množica v okrajno kaznilnico in odpeljala 48 let starega Walterja Merrieka, čegar truplo je bilo najdeno obešeno na drevesu tri milje iz mesta. Maskirani ljudje so prišli v sobo ječarja Curta Jonesa, so ga zvezali, mu odvzeli ključne in odpeljali Merrieka.

Merriek bi imel priti pred sodišče 13. junija, pod obtožbo, da je z dinamitom razstrelil trgovino M. Pooleja v februarju. Poole je bil težko ranjen in je bil dva meseca v bolnišnici v Nashville, Tenn. Vseled razstrelbe je bila razbita roka nekega dečka.

Med ljudstvom je takoj spoutkala vladalo veliko razburjenje, toda oblasti so bile mnenja, da se je to razburjenje sčasom poleglo. Vseled tega je linčanje zelo presenetilo oblasti.

Linčarji so se pripetili pred ječo v šestih avtomobilih in v nekaj minutah so pripeljali Merrieka ter se z njim odpeljali proti Hopsonu. Merriekovo truplo je slučajno našel farmerjev sin Floyd Mitchell.

Nek učitelj je v šoli pretepel Merriekovega sina. Merriek je učitelja tožil in pri obravnavi se je Poole, ki je član šolskega odbora postavil na stran učitelja. Učitelj je bil pred sodiščem oproščen.

Iz maskevanja je nato Merriek z dinamitom razstrelil Poolevo trgovino.

VLAGATELJEM SAKSER STATE BANK (In liquidation)

Dosti vlagateljev Sakser State Bank vprašuje, kdaj zamorejo pričakovati druge dividende. Bančni department dosedaj še ni določil, kdaj se bo izvršilo drugo izplačilo. Upati je, da bodo dobili vlagatelji nadaljni ček tekom meseca junija, toda kakor rečeno, uradno to še ni določeno.

V namenu, da kolikor mogoče zaščiti denar vlagateljev, department ne prodaja dosti bonдов, ki so ostali banki, kajti na trgih so v zadnjih par tednih cene zanje smetene nizke. Department likvidira počasi, hoteč s tem doseči, da bodo vlagatelji dobili čimveč nazaj.

Upati je, da bo v kratkem proglašena nadaljna dividenda v znesku 70 odstotkov, ostale dividende pa od časa do časa, kot pa bo pač likvidacija napredovala. Glede prihodnjega izplačila ni treba nikomur hoditi v banko vpraševati, kajti department še ni določil dne, in vseled tega ne morejo dati v banki nikakih pojasnil. Kakorhitro bodo čeki napravljeni, bodo takoj odposlani po pošti.

zakaj prihaja Lindbergh v zavod.

Ravnatelj zavoda dr. Simon Flexner je na tozadevno vprašanje odgovoril, da je zavod tak velik, da ne more vedeti za vse, kaj se godi v zavodu.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Ker niso mogli preboleti smrti matere, je šlo pet oseb prostovoljno v smrt. — Družina se ni brigala za sosede.

V Brooklynju je bila odkrita tragedija, kakoršno celo New York malokdaj doživi. Pet oseb je šlo prostovoljno v smrt, ker je pred nekaj dnevi umrla žena, oziroma mati in brez nje niso mogli živeti.

Carlos Serafini del Rio, star 55 let, ki je bil nekdanj premožen kemik v Južni Ameriki in je zadnje čase imel trgovino v Brooklynju, se je dogovoril s svojimi štirimi hčerami Josephine, 28, Vincenza, 27, Guadelupe, 21 in Matildo Munzo, staro 24 let, da gredo skupaj v smrt.

Samo Matilda je bila poročena z nekim Munzijem, od katerega pa je bila ločena.

Iz kuhinje je bila napeljana plinova cev v spalnico; na eni postelji so ležale tri stareše sestre, na drugi postelji pa oče in najmlajša hči Guadelupe.

Zet Munzio, ki je zjutraj prišel, da bi vse uredil za pogreb del Riove žene, je našel trupla.

Poslovno pismo vseh na policijo se glasi:

— Prosimo, da naše smrti ne objavite. Kar morate objaviti, je samo to: Žena in in naša mati je umrla v žalosti vsled smrti našega sina in brata. Izvršili bomo samo samomor, ker brez nje ne moremo živeti. Smo štiri sestre in jaz kot oče in smo se vsi dogovorili, da počnemo več živeti. Munzo je naš edini zet, toda po svoji ženi nima ničesar zahtevati, ker za njo ni nikdar ničesar plačal.

Sosedje so del Riovo družino komaj poznali, ker je živila sama za sebe. Vedeli so, kdo so, toda nikdo ni bil z njimi v posebnih prijateljskih odnosih.

PARNIKI PRODAJO MALO PIJAČE

London, Anglija, 2. junija. — Parobrodne družbe mnogo trpe zaradi slabega potniškega prometa med Ameriko in Evropo. Pa tudi oni potniki, ki se potujejo, povečini iz trgovskih razlogov, mnogo manj pijejo kot pa so prejšnje čase.

Pred dvema letoma je bilo na velikih parnikih na vožnji sem in tja prodane pijače za okoli 100 tisoč dolarjev, na manjših parnikih za najmanj \$40,000.

Četudi se vsled znižanja cen morskod pelje v Evropo, kod bi drugače ne šel, vendar je sedaj vsak potnik zelo varčen v izdajanju svojega denarja in se rajši odreče pijači, kot pa bi trošil denar. Zato imajo parobrodne družbe primeroma manj dohodkov, kot prejšnje čase, ker potniki ne uporabljajo več toliko pijače kot prej.

Zdaj prihaja turistovska doba in parobrodne družbe so v veliki zadregi, kako množino pijače bi naložile na svoje parnike. Zlasti žganja in vina pijejo sedanjí potniki zelo malo, toda za pivo je še vedno primeroma mnogo pivcev. Noben parnik sedaj ne more pričakovati, da bi razprodal polovico toliko pijače kot pred tremi leti.

ZARADI SLABE LETINE SO FARMERJI V VELIKI STISKI

REGINA, Sask., 2. junija. — Brezposelnost po zapadni Kanadi se zelo širi, kar jako vznemirja javnost. Po splošnem mnenju je najmanj 100,000 ljudi brez dela. Povsod odpuščajo delavce in kruto sledi država privatnim podjetjem ter odpušča delavce iz državnih naprav.

Državna podpora za družine znaša na mesec od \$12 do \$16. Samei, ki so čez zimo dobili zavetišče v kempah, so sedaj prispušeni samim sebi.

Tudi farmerji so okusili to veliko gospodarsko nevihto. Tri zaporedne slabe letine so spravile farmerje v južnem delu Saskatchewanu na rob prepada. Več tisoč farmerjev se je skozi zimo preživelo z državno pomočjo v obliki živil. Farmerji so tudi dobili od vlade semensko žito. Po zapadnih prerijah kaže letošnji pridelek pšenice zelo slabo.

Za kako nizko ceno morajo farmerji prodajati svoje pridelke, je razvidno iz naslednjega:

Ducat jaje 3 cente; bušelj pšenice 40c; prašiči, živa teža, funt 21c; funt smetane 12c; bušelj ovsu 18 c in goveja živina po 3 cente funt.

Da farmer pridela in priredi vse to, ga velja več. In kaj pristanane farmerju za življenje, obleko, čevlje, žetev, mlatev in — davke?

VEVERICA ZARAŠČENA V DREVESU

Merritt, Wash., 1. junija. — Drvarji so našli sredi drevesnega debla zaraščeno veverico, kjer je bila okoli 200 let. Drevce se je okoli nje zarastlo za dva čevlja.

AEROPLAN V KRATERJU VULKANA

Konakansk, Alaska, 2. junija. Jezuit P. Bernard R. Hubbard, ki je profesor na vseučilišču v Santa Clara, Cal., je s pilotom Frankom Dorbandt in mehanikom Herb Larisonom v aeroplanu pristal v kraterju vulkana Aniakčak na majhnem jezeru in vsi trije so ostali v kraterju pet ur.

Nikdar poprej še ni noben aeroplan pristal v delujočem vulkanu.

Ko je Hubbard opazoval puhtečo paro in druge pojave v vulkanu, je pričel misliti na to, kako se bo aeroplan zopet mogel dvigniti.

Dorbandtu pa se je posrečilo po dolgih ovinkih dvigniti aeroplan ter ga je popeljal do 2000 čevljev visoke vulkanove stene, kjer je para s posebno silo puhtela iz notranjosti. Para je pričela potiskati aeroplan navzgor, da je prišel do roba vulkanovega kraterja.

Kot pripoveduje p. Hubbard, je aeroplan krožil četrte ure v kraterju, predno je mogel pristati na jezeru. Hubbard je že tri leta proučeval ta krater, ki je največji na svetu.

MANDŽURSKO MESTO V PLAMENIH

Harbin, Mandžurija, 2. maja. Japonska armada je udarila proti severu in jugu, da prepreči obkolitev od strani kitajskih upornikov. Mesto Hailun je v plamenih. Zažgale so ga japonske bombe iz areoplanov.

NAPOLEONOV SPOMINKI

Po bitki pri Waterloo se je Napoleon skrival na otoku Aix. — Pozneje je bil odpeljan v pregnanstvo.

Zelo redki spominki Napoleona novega življenja na otoku Aix, kjer je Napoleon preživel, zadnja dni v Franciji, predno je bil odpeljan v izgnanstvo na otok sv. Helene, so prišli v posest francoske vlade.

Iz hiše, v kateri je živel Napoleon na otoku Aix, bodo napravili Napoleonov muzej.

Po porazu pri Waterloo leta 1815 je Napoleon hotel pobegniti iz Pariza in iz Francije. V kočiji je hotel proti obrežju Atlantskega morja, toda v vsakem pristanišču so bile angleške bojne ladje.

22. junija 1815 se je Napoleon v Parizu odpovedal prestolu. Nekaj dni zatem je prišel v Rochfort, se je prepeljal na otok Aix ter je prosil svojega prijatelja, da ga vzame pod streho; to je bilo 8. julija 1815. Predno pa se je izkral na otok Aix, je ostal še nekaj dni na krovu francoske fregate Saale, kjer je pričel pisati svoj dnevnik, katerega je sedaj dobila francoska vlada.

Sredi julija 1815 je Napoleon zadnjič šel iz hiše na otoku in se je predal kapitanu Maitland v Bellerophon. Zavezniki so sklenili poslati ga na samotni otok in izbrali so otok sv. Helene. Z njim je šel njegov dolgoletni pribojnik baron Gaspard Gourgard, ki je delil z Napoleonom samotarsko življenje na golih skalah v južnem Atlantiku.

Pravnik Napoleonovega pribojnika sedanjí baron Gourgard je kupil hišo na otoku Aix in jo podaril narodu. S hišo je dal državi tudi več knjig in drugih Napoleonovih spominkov, katere je baron nabral.

PHILADELPHIA NIMA DENARJA

Philadelphia, Pa., 2. junija. — Prvega junija je bil plačilni dan za philadelphijske policiste in kakih 20,000 drugih mestnih uslužbencev, toda mestna blagajna nima toliko denarja, da bi mogla izplačati \$1,400,000. Tudi 833 mestnih upokojencev bo moralo čakati za skupno izplačilo v znesku \$55,000.

Finančni odbor se je posvetoval z županom J. Hampton Moore, ako bi mogoče mesto našlo kako posojilo, toda je bilo končno sklenjeno, da se počaka nekaj dni, da vidi, koliko bo prišlo v blagajno s prodajo mestnih bonдов za 20 milijonov dolarjev.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko \$7.00
Na celo leto velja list za New York \$3.50
Na pol leta \$3.50
Na pol leta \$1.50
Na četrt leta \$1.50
Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne pričakujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, gostimo, "a" se nam tudi prejme bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

V zadnjem času naletimo v ameriškem časopisju vedno bolj pogosto na poročila, ki se tičejo političnega položaja v Jugoslaviji.

To je najbolje znamenje, da se tam nekaj pripravlja. Kaj se pripravlja, menda niti v Beogradu ne vedo, še manjšo so pa o tem poučeni uredniki velikih ameriških dnevnikov.

Vesti, prihajajoče z Dunaja in Rima, so tendencijsne.

Razpošiljajo jih ljudje, ki so se za Judežev groše vdinjali Avstriji oziroma Italiji, in kojih največja želja je, da bi se Jugoslavija čimprej razletela na kose.

Zelo značilna je pa brzovjavka, ki jo je objavil ugledni newyorški dnevnik "Times". Brzovjavka je dospela naravnost iz Beograda ter poroča, da je v bližini kraljeve palače eksplodiralo par bomb, ki pa k sreči niso napravile nobene škode.

Po našem mnenju je napovedala jugoslovanska vlada odločen boj komunistom in drugim prevratnikom, ki širijo po deželi že itak zelo razvito nezadovoljstvo.

Zadostovoljstva v sedanjem času ni v Jugoslaviji, kot ga menda ni v nobeni drugi državi na svetu.

Tisti, ki pa razburjeno in nezadovoljno ljudstvo še podžiga ter mu kaže pot v temo in negotovost, je večji škodljivec kot dobronik zbezanega naroda.

Ker se v takem slučaju poslužujeta obe stranki skrajnih sredstev, bi ne bilo prav nič čudnega, če so tiste bombe, o katerih je poročal newyorški "Times", počile po vladnem naročilu, da bi imele oblasti zadosten vzrok za temeljito preganjanje komunistov in drugih radikalcev.

Ako bi vprizorili komunisti atentat, bi tozadevno poročilo najbrž ne dospelo iz Beograda.

Pa naj si bo tako ali tako — nekaj se plete v Jugoslaviji.

Ako bodo Slovenci in Hrvati s svojimi zahtevami po avtonomiji, neodvisnosti in svobodi spravili vladu v zadrego in obup, se bo završil na Balkanu kratek proces.

Srbi bodo enostavno rekli: — Pa imejte svobodo, avtonomijo ali republiko ali karkoli hočete imeti — na izbiro je vam. Mi smo dolgo, dolgo let živeli brez vas in bomo menda tudi v bodočnosti lahko brez vas. Pa se ločimo, če ne moremo in ne moremo v slogi živeti.

Kakor hitro bo padla ta beseda, bodo Slovenci in Hrvati svobodni, toda v tej svobodi bo njihovo pogubljenje.

NALOGA MALE ANTANTE

Evropa je zopet za eno konferenco bogatejša. 15. maja se je zaključila v Beogradu konferenca Male antante. Za našo javnost so postale mednarodne konference že tako vsakdanja zadeva, pa naj se vršijo v Ženevi, Londonu, Lausanni ali Baslu, toliko razočaranj so ji že prinesle, da še tako ostro pero časnikarja ne prodre zlaika v njene globine, da bi jo vzdramil z fatalizma, kateremu smo se spriči udarec gospodarske krize pričeli vdajati. Sli smo se dalje in v teh konferencah ne vidimo več samo potrebne, temveč celo nepotrebno zlo, ki prinaša nepotrebne stroške davkoplačevalcem in le dobičke tistim, ki se jih udeležujejo. Pričeli smo dvoniti celo o koristnosti Lige narodov in zaradi napak, ki so jih zagrešile države, katere imajo Ligo dejansko v rokah, smo pričeli zamejavati tudi idejo samo.

To je zlo, ki ga je treba odločno pobijati, sicer pride v nevarnost ne samo ena izmed največjih pridobitev svetovne vojne, Liga narodov, edini forum, kjer mali narodi in njihove države lahko pridejo še do besede, temveč tudi še zadnje šibke vezi, ki večje evropske narode in ki jih stalne mednarodne ustanove ali trenutne mednarodne konference vsaj v toliko krepijo, kolikor pripomorejo k spoznavanju posameznih narodov, njihovih potreb in želja. Ako se te vezi, v katere vsaka mednarodna konferenca vendar vplete krepilni vzol, ako se politikom na konferencah zamašijo usta, potem bo začela odločevati sablja. Dogodki v Nemčiji in na Japonskem dokazujejo, da generali že nestrpno čakajo. V Evropi je nekaj državnikov, ki tudi zunanjo politiko vodijo proti volji svojega naroda, toda priznajo, da niso neuspeh mednarodnih konferenc toliko kriviti, ki jih vodijo, kakor narodi sami, ki se ob hudi uri zapirajo v vedno hujši egoizem. S tem dejstvom morajo politiki računati.

Ne samo s tega splošnega vidika je vredna konferenca Male antante v Beogradu posebne pozornosti, temveč tudi zato, ker smo mi kot člani te politične skupine po njej neposredno prizadevi, ker se je vršila pri nas, in predvsem, ker so bila na dnevnem redu važna gospodarska vprašanja, kakor problem Podonavja in reparacij.

Naj si bo njen zaključek kakršenkoli, v današnjih kritičnih razmerah pomeni vsekakor velik plus že golo dejstvo, da je beograjska konferenca potrdila, da Mala antanta še vedno obstoji, in da ima tudi trdno voljo do življenja, čeprav so že dvanaest let, to je od dneva njenega osnovanja, na delu sile, da jo zrušijo. Iz Rima, Budimpešte in tudi z Dunaja se dvanaest let zama napovedujejo njen razkroj. Vprašanje je, ali bi meje ki smo jih dosegli na mirovnih konferencah še stale, ako bi Male antante ne bilo. Poskusi za ustoličenje habsburške hiše v Budimpešti in obnovitev kraljevine sv. Stefana, legitimistično gibanje na Dunaju in udari heimvehereev, so imeli ozadje, ki se je raztezalo čez domače meje in so se razbili pred okopi Male antante.

Politika Italije, pa naj bo fašistična ali ne, je namenjena proti vsakemu bloku, na katerega bi zadel njena politična in gospodarska ekspanzija v srednji Evropi in na Balkanu, toliko bolj pa proti Mali antanti, ki izpodjeda njeni oporišči na Dunaju, in v Budimpešti. Italija se z vsemi silami prizadeva, da bi izrgala Romunijo kot neslovansko državo iz Male antante. V zadnjem času je italijanski pritisk oslabil, ker so fašistične finance odpovedale in so Romunija, Madžarska kakor tudi Avstrija vezane na denarno pomoč iz Pariza.

Kot zvesta čuvarica narodnih meja je Mala antanta izvršila veliko nalogo. Objektivni svetovni listi priznavajo njene zasluge za vzdrževanje političnega ravnotežja v Evropi; po njej so majhne nasledstvene države prišle tudi do sedanjega vpliva pri Ligi narodov. Ker v sosednjih državah še vedno rujejo močne struje proti sedanjim mejam in se članice Male antante nahajajo v francoskem obrambnem političnem sistemu, ni bilo težko v Beogradu doseči sporazum, glede zgolj političnih vprašanj, kakor je na primer vprašanje razorožitve in reparacij.

Težje je sporazumeti se glede gospodarskih problemov. Molk zunanji ministrov kaže, da ni bil v tem pogledu storjen nikak korak naprej. Vprašanje Podonavja je vedno na mrtvi točki. Tako zvanj Tardinev načrt je Benešovo delo in je torej prišel iz države, ki je članica Male antante same; toda za njega uresničenje so potrebne žrtve. Ni čudnega, da smo nekam skeptični glede te pobude, saj je naš izvoz navezan na Italijo in Nemčijo, ki sta takoj vložili svoj veto proti načrtu, in kolikor niso bile naše želje glede izvoza naših pridelkov v Čehoslovasko našle doslej zaželjenega odmeva. Najnovejše izkušnje nam žalobno ne zbuja domneve, da bi se bilo staljšee Čehoslovasko v tem pogledu kaj izpremenilo. Ali je morda Beneš prinesel s seboj boljše vesti? Češki agrarci bodo prej ali slej morali uvideti, da ni njihov odpor proti našim pridelkom v interesu njihove države. Okoli nas mrgoli sovražnikov, ki v zadnjem času sumljivo pozorno gledajo izza meja, toda najnovejši dogodki v Nemčiji in nervoznost na Dunaju napovedujejo, da lahko vsak čas nastopi trenutek, ko bodo tudi bratje Čehoslovaki potrebovali našo pomoč. ("Slovenec").

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdravstvenih državah.

Udobno Hitro Poceni

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je dobil potrebna navodila od veččega zastopnika. Da ne boste imeli na potovanju nobenih zaprek, pišite za brezplačna pojasnila na —

METROPOLITAN TRAVEL
BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Strašen zločin očeta.

Na obali potoka Vočinke v okolici Vioritice so neki kmetje, ki so sejali koruzo, našli že napol razpadlo truplo nekega dekleta. Dekle se je ugotovilo, da je to 16-letna Rozika, hčerka dninarja Petra Rancaka iz vasi Rijene. Dekle je odšlo že pred kratkim od doma ter sta oče in mati trdila, da se je pridružilo nekim ciganom. Orožniki so uvedli zaradi raznih sumljivih okoliščin preiskavo, v kateri je oče nesrečnega dekleta izpovedal strašni zločin.

Dekle je bilo slabomno in bolehalo ter nesposobno za vsako delo. Oče in mati sta skušala že pred leti spraviti nesrečnega otroka v kako bolnišnico. Nedavna se je deklet spet vrnilo iz bolnišnice ter je oče, kakor sam pravi, odvedel svojo hčer od doma, da bi jo prodal ciganom, ki so taborili v gozdu ob potoku Vočinki. Ko sta prišla v gozd, ciganov ni bilo več tam in napotila sta se nazaj. Ko je hči, trudna in željna, stopila k potoku, da bi se napila vode, jo je oče sunil v tolmun ter potem na bregu čakal, če bo utonila. Čakal je precej časa in ko deklice ni bilo več na površje, se je mirno odpravil domov. Po načinu, kako je popolnoma hladnokrvno pripovedoval o tem strašnem zločinu, sklepajo, da mož ni popolnoma pri pameti. Odvedli so ga v zapore okrajnega sodišča v Podravske Slatine.

Žalostna smrt ameriškega izseljenca.

Sava je na Kulmerjevih livadah pri Zagrebu naplavila truplo starejšega moškega. Zdjaj so ugotovili, da jo to 48-letni Stevo Sekulić iz okolice Belovara. Nesrečni mož je živel dolga leta v Ameriki, ki ter se je pred par leti z znatnim premoženjem vrnil v domovino. Radodarno je pomagal rojakom z ostankom premoženja pa je mislil, da si bo prav lahko za gotovil obstanek. Najprej je v Petrinji odprl gostilno in kavarno. Kolikor je imel skozi dolga leta v Ameriki sreče, toliko je bilo pri tem novem podjetju vsakovrstnih nepravil in nesreč. Z drugo kavarno je poskušal svojo srečo v Sisku, ja tudi tu slo vse po vodi, tako da mu je ostalo samo okrog 11.000 Din. S tem denarjem je skušal v Zagrebu najeti malo točilnico, a je pri tem izgubil vse.

Kratek čas je bil nameščen kot poslovođa v nekem gostilniškem podjetju, izgubil pa je tudi to službo ter se v največjem pomanjkanju vrnil v domači kraj, mence, da mu bodo priskočili v pomoč rojaki, katerim je storil toliko uslug in dobrot. Njegovo upanje na hvaležnost pa se je popolnoma izjalovilo. V nesreči mu je pomagal neki stari prijatelj, ki ga je brezplačno vzel na hrano in stanovanje. Ves čas je iskal delo, a nikjer ni imel sreče. Svoje mlademu bratranecu, Andreju Sekuliću, je večkrat tožil, da nima obstanka, in da ne more več živeti na stroške ne baš premožnega prijatelja. Ko je bil zadnjič pri svojem bratranecu, je dejal, da mu

je od nekdanjega velikega premoženja ostala samo še zlata ura in da bo, kadar te ne bo imel več, napravil konec svojem nesrečnemu življenju. Ko se je ugrabilo o identiteti neznanega utopljenca, je bratranec takoj vedel, da mu jo je zapustil nesrečni sorodnik, preden je odšel v smrt. Pri prijatelju, kjer je stanoval, je bil nesrečni Stevo zadnjič pred kakimi desetimi dnevi ter je dejal, da ga ne bo nazaj, ker so ga povabili s seboj neki znanci.

Pet ljudi obsojenih v dosmrtno ječo.

Pred negotinskim okrožnim sodiščem se je pred meseci vršila razprava proti morilecem delovodje Nikole Žikića, strastnega strankarja, ki je prejšnje čase, ko so se vršili tudi strankarski boji, zlorabljal svoj položaj in na vse moguče načine preganjal svoje strankarske nasprotnike, ki so mu bili podrejeni kot delovodje. Ljudje so ga opozarjali, naj se varuje, ker bi se moglo zgoditi kaj neprijetnega, toda vsi ti opomin niso izdali nič, dokler ga nekega dne niso našli ustreljenega.

Oblastva so uvedla preiskavo in ugotovila, da sta Žikića ustrelila Gjorgje Šulić iz Jabukovca in Savo Jovanović iz Miloševa, najeli pa so ga za ta umor Savov oče, Gjorgje Jovanović. Stanoje Jonović in Milija Lazarević, vsi iz Miloševa. Za vzrok umora so tedaj obtoženci navedli, da je bila Žikićeva strankarska zagreznost toliko, da nikakor niso mogli več prenašati njegovih nasilstev in so se tako odločili, da se ga rešijo za vso.

Negotinsko okrožno sodišče je vseh pet obtožencev obsodilo na dosmrtno ječo. Ker so se obsojenci pritožili proti tej obsodbi na prizivno sodišče v Beogradu, se je sedaj stvar razpravljala pred tem sodiščem, ki pa je zavrnilo priziv obsojencev in potrdilo sodbo negotinskega okrožnega sodišča. Strankarska strast je tako pač dovolj drago plačana: eden mrtve, pet pa za vse življenje obsojenih med štiri zidove!

NASI V AMERIKI

Mrs. Mary Volk, v Clevelandu je povedala policiji, da jo je nekdo osleparil za \$220, kar je imela pripravljeno za počitnice. Je to stara zgodba. Povedala je, da je srečala dva moška. Eden je rekel, da je potegnil iz banke \$3500 in sedaj želi pošteno osebo, da spravi denar. Drugi dokazuje svojo poštenost, je Mrs. Volk dala \$220. In dobila je \$3500 v roke, kar se je pa izkazalo kot kup papirja.

V soboto je v Clevelandu 14. letni Carl Osolin v garaži z gasolinom čistil avtomobil. Električna žarnica, katero je držal v roki, se je razpočila, naker se je gasolin vnel. Vžgala se je fantova obleka. Kot živa boklja je fant planil na prosto in prihitel so sosedji, ki so ga povabili v travo ter tako zadušili plamen. Zdjaj se nahaja v bolnici, toda opekline so tako hude, da bo le težko okreval.

Peter Zgaga

— V kakem slogu pa je sosed zgradil svojo hišo?
— Tega ne vem; le to mi je znano, da je vsa zgrajena na upanje.
— Tedaj v pumpejskem slogu.
*

Duhoviti nisi, če se hvališ z duhovitostjo, nego če priznaš, da si omejen.
*

Mati: — Da vržeš tega ničvrednega čez prag, ko pride zopet na obisk! Takšen pokvarjenec!
— Za božjo voljo, mama, kaj pa je z njim?
— Še vprašaj! Teden dni že zahaja k nam, pa me še ni prosil za tvojo roko!
*

Ko bi vsi cenili delo drugih, takšno mero kot svoje, bi morali češče priznati, da niso še ničesar naredili.
*

Duhovno zdravje je kremenit značaj. Značaj se pa zbrusi le v trdi življenjski borbi.
*

Največje junaštvo je prava skromnost. Moraš biti tako skromen, da tudi te svoje lastnosti nihče ne odkrije.
*

Težko živi nesposoben, se težje pa pameten.
*

Ženske so najbolj duhovite v ljubezni, najbolj iznajdljive v sovražstvu in najbolj postrtovalne v materinstvu.
*

— Zakaj si se prav za prav ločila? Saj je tvoj mož zelo simpatičen.
— Pomisli, vedno mi je očital stvari, ki sem jih zaupala le svojim najboljšim prijateljicam! Ali biti mogla živeti z možem, ki je imel pred teboj vse tvoje prijateljice?
*

Najmočnejši je tisti, ki lahko kroti sebe, ne drugih.
*

Ko se je vrnil rojak Frank Novak iz stare domovine, se je v družbi svojih prijateljev ustavil tudi v uredništvu ter pustil zame dve viržinki, dve taki viržinki, vam rečem, kakršne je svoječasno avstrijski cesar kadir.
*

Ko sem prvo pokadil do polovice, bi me skoro vrgla. Ostanek še danes kadim. Izvrsten tobak, le malo premočan za človeka, ki ni vajen eigar.
*

Hvala Novaku za dar, četudi me je spravil v precejšnje stroške. Po vsakih treh dneh, ki sem jih potegnil iz viržinke, sem namreč moral pokaditi najmanj pet cigaret.
*

Odvratnega moža lahko ljubi le žena z bujno domišljijo.
*

Kriza je zelo prizadela vse sloje. Celu zdravniški stan je prizadet.
*

V New Yorku je dosti zdravnikov, ki so si morali poiskati drugega dela. Nekateri so začeli voziti taksije.
*

Rojak, ki je imel v svojem življenju že dosti opravka z zdravniki, ni je rekel:
— Nak, s takim dolhtarjem bi se pa že ne vozil.
*

Pest nikdar popolnoma ne zmaga, ker ne more pobiti resnice.
*

Po cesti je šel možak, za njim je pridirjal avtomobil in ga pahnil v jarek.
*

V avtomobilu je sedelo mlado razposajeno dekle, ki je seveda takoj ustavilo.
*

Možak se je s težavo pobral. Sama sreča, da se mu ni nič zgodilo.
*

— Proklete babe, — je mrmral — in glasno vprašal lepo šoferko: — Ja, kaj ne znate trobiti?
*

Ona je prižgala cigareto in se nasmešnila rekoč:
— O trobiti znam, edinole voziti ne znam prav dobro.
*

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 4.—	Lir 100	\$ 5.90
Din 300	\$ 5.90	Lir 200	\$ 11.50
Din 400	\$ 7.80	Lir 300	\$ 16.80
Din 500	\$ 9.50	Lir 400	\$ 22.—
Din 1000	\$ 18.50	Lir 500	\$ 27.—
Din 5000	\$ 91.50	Lir 1000	\$ 53.25

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00 " " "	\$ 10.80
" " " 15.00 " " "	\$ 15.90
" " " 20.00 " " "	\$ 21.00
" " " 40.00 " " "	\$ 41.10
" " " 50.00 " " "	\$ 51.30

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino \$1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

URA Z ANGELI

MILAN PUGELJ:

I.

Starinar Tadej je preživel najusodnejši dan svojega življenja tako-le:

Zjutraj je vstal, se umil in oblekel in dvajsetkrat prekrizal, odšel v bližnjo trgovino, kjer so prodajali prav dobro žganje, izpraznil tam dva kozarčka in se napotil v cerkev k polsedmi masi. Molitve je spetel, in sicer tako, da so se iz njih razločno čula imena kakor: — ezus, Jožef, Marija, Bog itd.

Malo po sedmi uri je prišel domov, stopil v kuhinjo, kjer se je sukala njegova debela in stara žena, sedel za mizo in bobnal po njej s prsti.

— Glej, da bo vrela kava pet minut! — je rekel ženi, razkril svojo sivo glavo in pričel migati velikemu črnemu mačku, ki je sedel na oknu.

— Je že prišel, je že prišel! — je dejala žena nejevoljno ter zaro-potala s posodo. — Sitna! Stari, drugo si poišči, da ti bo kuhala, drugo!

Tadej ni nič odgovoril. Popil je kavo, odšel v vežo in stopil malo na prag.

Zunaj je bilo že vroče in sopar-no. Ljudje, ki so hodili po ulici, so se potili in tudi konji, ki so vozili. Cesta je bila bela in svetla, da je bilo skoro težko vanjo gledati.

Starinar je privlekel odnekod iz-za pasu šop kličučev in izbral med njimi največjega. S tistim v roki je zavlil ob steni po treh stopnicah navzgor, odklenil vrata svoje pro-dajalne in se pričel ogledavati po prostoru. Na vse strani so ležali ku-pi ponošene obleke, stare knjige, stari potni kovčgi in stari čevlji. Zgoraj na stropu so viseli različni predmeti, ki jih je Tadej v svoji prodajni hiši, ki je bilo skoraj izpraznjeno, razporejal po tleh. Vse to je bilo njegovo premoženje, njegova prihodnost, njegova življenjska ura. Tadej je bil starinar, ki je prodajal vse, kar je bilo vredno, vse, kar je bilo potrebno, vse, kar je bilo potrebno za življenje. Tadej je bil starinar, ki je prodajal vse, kar je bilo vredno, vse, kar je bilo potrebno, vse, kar je bilo potrebno za življenje.

čevlji, tam staro skledo, zaklene vrata in se napoti prijetno zamišljen naravnost h gospe Metelkovi. Ona stane v prvem nadstropju in staremu človeku, kakor je Tadej, je težko, privzdigovati noge po stopnicah. Vendar počasi pride do vrha, malo pokajša in pritisne na beli gumb. Znotraj zapoje zvonec in dekla Anča se oglasi: — Kdo pa spet na vse zgodaj rogo-vi-li? Da bi ga bolha oklala.

Pred starinarjem Tadejem se od-pro vrata in Anča stoji pred njim. — Dobro jutro voščim. Blagorodni gospe sporočite moje pozdrav! Recite, da ji želim zdravja, pre-blagrodni, pa da bi ji želel reči be-sego!

Anča odide brez besede in sama gospa Metelkova se vrne. Prijazna je, pelje gosta v sobo in ga posadi ravnotako, da stoji na omari pred njim prelepa ura z alabastrovimi stebrički. Razvije se pomenek.

— Vročina! — pravi Tadej in suče po rokah ponošen klobuk. — Vročina, da nikoli tega. Naš pete-lin doma zija; da bi vi videli, kako zija! Našega mačka je premagalo solnce. Poiskal je senco in tam le-ži in moli vse štiri od sebe.

— Moji klanarčki, — pravi gospa, — ti so veliki lenuški in nič več ne pojo. Po kletki, po hladnem pesku so počepnili, razprli po tleh rumene perutnice, pa čepe tako in mežikajo v solnce.

— Hehe! — se zasmjeje dobro-točno Tadej. — Tudi človeku se ne ljubi delati. Sedi kje pa premišlja. Evo, kaj sem jaz, premišljal: ti-sti-le urici tam!

Gospa Metelkova se smehlja, vstane, stopi k uri, pocuka za črno nitko, ki visi iz gornje skrinj-ce, in zopet sede. V uri nastane šum, glej, in ni še minilo par tre-ntotkov, ko so že prileteli angelčki v belih srajčicah in zatrobili ta, ta, t — — Enajstkrat tako. In v

spodnji skrinjci je pričelo na lah-ko zvončkljati.

Starinar Tadej je vesel, kakor ni bi že dolgo časa. — Jej, jej, — pravi, — kako lepo imate vi, gospa Metelkova, kako vse lepo imate tukaj!

Pomolči malo, pa nadaljuje: — Ali bi vi meni to urico prodali? — Ne bi! — prijazno odmaja gospa. — Ne bi! Kako bi? Spomin na nje je, na rajnega! Rada jo imam!

Tadej pokajša, suče po rokah klobuk, še vedno se začovojno smehlja in govori po odmoru: — Te dni sem nastavljal v prodajalni mišim tri pasti. V eno se je uje-la velika miška, in ko sem dvignil past od tal, je pričela cviliti. Tega se nikoli ne, da bi miška v pasti cvi-lila, tega še nikoli ne! Plaha je ponavadi, teka po žicah in voha. Ali ta, joj, kako je cvillila!

— Revica! — je rekla gospa. — Kaj ste pa napravili z njo? — Mačku sem jo dal, našemu čr-nemu! To jo je pograbil! Hehe!

— Jaz bi jo bila izpustila!

— A miška bi prišla nazaj in mi glodal obloko! Gotovo bi pri-telila nazaj, ta mala preglavica, pa bi škrala čevlje, slike in ure!

— Vi imate gotovo tudi lepe u-le?

— Imam, kako bi jih ne imel? Eno imam v prelepi hišici. Zgoraj nad katalci so vrata, ki se vsako uro odpro. Na pragu se pokaje ku-kavica, ki zakuka: Kuku, kuku! — Jako prijetno, jako prijetno!

— Česa vsi vsega imate! Kuka-vico v uri, pogledmo vas!

— Da! Kukavico v uri! Ako ho-čete, zamenjava. Jaz vam kukavi-co, vi meni angelčke!

— Ne, ne! — odmajuje gospa in se izgovarja. Tadej se prijazno po-savlja in med vrati naroča: — Če bi se kaj premislili, obrnite se na-me, obrnite se!

Pride domov h kosilu, sede za mizo, hoče razplesti pogovor z čr-no, ali ona je še od jutra jezna in se ji nič kaj ne ljubi. Ko poje-sta juho, prične Tadej vseno: — Gospa Metelkova, ona ki ima uro, uro z angeli!

To reče in čudno prebledelava. — Ura z angelčki — v belih — srajčicah.

Starinarju omahne glava v stran. Zadel ga je srčna kap.

Iz Slovenije.

Morilka Vetrhava obsojena.

Te dni se je vršila pred velikim senatom razprava proti 43-letni čevljarjevi ženi Antoniji Vetrhavi, ki je v svojem stanovanju pri Sv. Jederti pri Žaleu s sekiro pobila 37-letnega tesarja Ivana Turnška, ki je je napadel. Turnšek se še isto noč podlegel poškod-bam. Vetrhava je strašno dejana in v celoti priznala, zagovarja-la pa se je s silobranom. Po sko-ro 2-urni razpravi je bila Vetrhava obsojena zaradi umora v afektu na 3 leta ječe in 3-letno izgubo državljskih pravic. V ka-zen se ji vstee preiskovalni za-por od 26. aprila letos do dnova obsojenja. Obsojenka je prijavila priziv proti previsoki kazni.

Sirovo masčevanje.

V vasi Veliki Polani se je zgo-dil sirov čin, ki je razburil vse prebivalstvo. Minilo zimo so čes-to zmanjkake pri tem ali onem posestniku kokoši. Tako dolgo ni so mogli priti na sled. Ko so pa bile ukradene kokoši pri Kelen-čevih, so ti osumili tatvine 23-let-nega fanta Jerebica Martina. Je-rebica je sam, brez staršev v svo-ji koči, kjer se je, kakor se sploš-no sodi, marsikateri kokoši zavlil vrat.

Jerebica je prišel v roke pravi-ce. To ga je tako ujezilo, da je sklenil masčevanje. Grozil se ja-sno, dokler ni svoje grožnje izvršil. Na binkoštni ponedeljek zve-čer je stopil v hlev posestnika Ka-tenca. S seboj je vzel sekiro, s ka-teroj je pričel strahovito in ne-usmiljeno udrihati po kravah. Hudo je poškodoval dve kravi, eno telico in tele. Eni kravi je raz-bil križne kosti, da je morala re-šiti ubogo živčine nadaljnjih muk smrt. Nečuvna sirovost pokvar-jenega fantulina zasluži najstrož-jo kazn.

IZNAJDJIVOST BREZ

POSELNIH

Gospodarska kriza in brezpo-selnost kot njena posledica rodi-ta tudi v Angliji vse polno novih poklicev. Moški in ženske, ki so ostali brez dela, si pomagajo z iz-najdjivostjo. V severnem Lon-donu živi iz službe odpušteni te-legrafisti, ki si zna zelo dobro po-magati. Dokler mu je lo še dobro, je zbiral knjižnice, kjer je imel najlepše knjige svetovne literatu-re. Zdal je sestavljal seznam svojih knjig in začel hoditi z njim od hiše do hiše, da posoja ljudem proti malenkostni odškodnini knjige. Sam knjige prinese in od-nesi. V začetku je šlo bolj slabo, zdaj pa zasluži že toliko, da ima vsega dovolj.

Drugi brezposelni, ki je nekoli-ko podkovan v gradbeni stroki in ima ženo z umetniškimi okusom, se ponuja kot svetovalec ljudem, ki nameravajo kupiti hiše. In lju-dje mi radi plačujejo za dober svet toliko, da se pošteno pre-življa. Njegova žena pa svetuje klijentom, kako naj opremijo sta-novanja, da bodo čim lepša. Sve-tuje jim tudi, kje in kako najje-neje kupijo vse, kar potrebu-jejo.

Pa tudi ženske si znajo po-magati iz stiske. Neka priletna vdo-va, ki je izgubila sužbo, stanuje v hišici, ob glavni cesti. Ni se zme-nila za to, kaj poredko njeni so-sedje, ko je napravila nekega dne na oknu svoje jedilnice zasilno izložbo in jo napolnila z domači-nimi kolači. Vdova peče tako dobre kolače, da gredo imenito v den-ar in da zasluži še mnogo več, nego je zaslužila, dokler je bila v službi.

ROJAK UMORJEN

Pred nekaj dnevi je bil umorjen v svojem "pečarskem" stanovanju v Cherry Hill, rojak Ignac Udovič. Kakor se je dozna-lo, je postal stari revež žrtev ro-parske zarote, ki se je skovala proti njemu od skupine oseb; osumljeni sodelovanja so bili tudi trije Slovenci, bratje, ki so bili aretirani. Ta skupina je najela za izvršitev umora nekega Italijana, Jos. Casolari, kateremu je plačala za njegovo dejanje zne-šek \$50. Skupni plen, ki so ga do-bili pri umorjenem, je znašal o-krog \$500.

KUGA PRED VRATI EVROPE

Pretekli teden je v higijskem zavodu dunajskega vseučilišča pre-daval dr. Jettmar o svojih izkuš-njah, ki jih je dobil, ko je sodelo-val pri zatiranju kuge na Daljnem Vzhodu. Predavatelj je poudaril, da je kuga v Mongoliji in Mandžu-riji doma že od pamтивеke. Da pa je ravno sedanjí trenutek politič-nih in vojnih zmed na Daljnem Vzhodu velika nevarnost, da se ta strašna bolezen zanese tudi v Ev-roppo in Ameriko. To je toliko laž-nih in vojnih zmed na Daljnem Vzhodu izdatno olajšal z novimi železnici in avtomobilskim pro-metom. Ker je kuga iz teh krajev za ves svet tako nevarna, se je s tem vprašanjem začela petati tu-di Zveza narodov in že sklenila primerne ukrepe.

Kuga divja po daljnih stepah notranje Azije od evropske Rusije do velikih kitajskih rek. Domači-ni so se branili pred to strašno morilko z naravnost krutimi, vendar uspešnimi sredstvi, ki pa so zado-skovala le, dokler so njihovi kraji bili zaprti od drugega sveta. Do-mačini so okužene hiše in vasi tako odlično zaprli od sveta, da nihče ni mogel ubežati iz teh kužnih gnezd. Ljudje v teh zaprtih krajih so po-mrli, trupla pa so požrli jastrebi. Pač pa so prenašali kugo mali glo-davci: miši, podgane, svizci in ne-kateri kožuhovalniki, ki jih Kitajci in Mongolci love zaradi njihovih kožufov. Te kožuhe je treba naj-prej razkužiti, preden jih lovi pri-neso na trg. Vendar brezvestni lov-čji tega ne store in tako se kuga širi. Že nesheto ljudi je požrla ku-ga, ki so jo tako nalezli.

Drugo gnezdo kuge je blizu ki-tajskega zidu v provincah Sansi med Mongolijo in Mandžurijo. Te kraje je predavatelj prevozil na avtomobilu. Zadnja leta se je tu naselilo kaka dva milijona kitaj-skih kolonistov. Zgrajene so nove železnice, nastala so velika mesta, radi česar se je večja nevarnost, da se kuga iz umazanih podežel-skih vasi tem hitreje razširi v ši-ri svet. Dr. Jettmar je pokazal foto-grafske slike iz teh krajev s si-romašnimi flovnatimi kočami, ki so vse izpodjedene od podgan.

Proti temu ni nobene pomoči, ker je drugo stavbeno gradivo pre-drago. Tako prenašajo podgane kugo na ljudi, kateri umirajo za-lestne smrti, izumirajo cele druž-i-ne in vasi, ne da bi jim bilo mo-goče pomagati. Pri vsem tem pa ostaja uspešno omejevanje kuge se praznoverje domačega prebivalstva, čes, da jih ne sme zdraviti noben tu-zi zdravnik, razen njihovih "lam". C tujih zdravnikov pa širi ljudsko praznoverje, čes, da hočejo za-strupiti vodnjake in širiti kugo, ra-di česar se je primerilo, da so do-mačini proti mednarodni kužni ko-misiji nastopili tudi s silo. Dr. Jett-mar je pokazal fotografijo kužne postaje, na katero so domačini streljali.

Dr. Jettmar je pojasnjeval dalje, kaj vse je mednarodna znanstve-na ekspedicija ugotovila ter je dal-je govoril, kako od glodavcev, miši in podgan, na ljudi prenaša-

je kugo bolhe. Najbolj točno se ta zveza da ugotoviti na dejstvu, da najprvo začne divjati kuga med podganami, iz česar lahko vsak točno prorokuje, da bo kmalu iz-bruhnila tudi med ljudmi.

Zadnje čase se je prebivalstvo čukalo sprijaznilo z odročami kužne komisije. Vendar so velika mesta, kakor n. pr. Harbin, še ve-dno ogrožena od kuge, kar je to-liko bolj usodno, ker je iz teh ve-likih mest promet z vsem svetom mnogo živahnejši. Zveza narodov bo poslej podpirala prizadevanje kitajske vlade, da bi iz svet zgnil veliki kužni strah.

O VELIKOSTI VESOLJSTVA

Prof. dr. Artur Haas se je pre-tekle dni v dni v nekem predava-nju bavil s problemi vesoljstva. Dočim je stala kozmična fizika se pred kakšnimi 15. leti v zname-nju spekulacij, so stopila na mesto teh zadnjih letih matematična spo-znanja. Doppler je že l. 1842. odkril pojav, ki nosi njegovo ime in ki obstoji v tem, da se barva kak-snega svetlobnega vira, če se ta približuje opazovalcu, v spektru po-rišneke proti vijoličnem koncu, če se pa oddaljuje od opazovalca, pro-ti rdečemu koncu. Po tem princi-pu se je dala ugotoviti brzina in smer nekaterih stalnic.

Pri opazovanju spektrov spiral-nih pramegl so na ta način ugo-tovili, da se vse oddaljujejo od Zemlje. Njih brzina je po Hubblo-vega razračuna njihovi oddaljeni mi-li-jardo svetlobnih let, bi se njih bar-va v spektru premaknila proti ne-vrednemu infrardečemu koncu, če bi se oddaljenost podvojila, bi zmanj-sanje svetlobne nihalne frekvence doseglo že velikost frekvence same. To se pravi, te svetlobe in tako oddaljenih nebesnih teles bi mi ni-koli več ne mogli videti.

Če se oba milijona spiralnih pra-meglel, ki jih še dosežejo naši naj-močnejši teleskopi, odmakajo Zemlji, tedaj se morajo kozmične daljave stalno večati. V 1300 milio-nih let bi se morale te razdalje po-dvojiti. Belgijski astronom abbé Lemaitre je l. 1927. postavil teo-rijo, po kateri se da polmer vesolj-stva, ko se je pričel daljšati, pre-računati na okroglo milijardo sve-lobnih let, to je "komaj" sedem-krat večje od največje razdalje, ki so jo doslej premerili na nebesnem svodu. Težje je preračunati seda-njo dolžino polmera in s tem čas, ki je potekel od početka razširja-nja. Ta čas bo pa znašal kvečje-mu milijardo let. Zemeljske ka-mionine so pa same za 50 odstotkov starejše in starost sonca cenijo ce-lo na 10 milijonov let. Iz tega je skiepal dr. Haas, da vse nebesne brzine stalno narasčajo in da se vse svetovno dogajanje vrši čedal-je hitreje.

To razširjevanje vesoljstva je čezedno v zvezi z razkrojitvijo ma-terije v zvezdno svetlobo. Svet je moral biti v početku kakor ogromen atom scasoma se je pa razčlenil v čedalje številu individuu.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	90
v fino usnje vez.	150
v najfinejšo usnje vez.	180
v najfinejšo usnje trda vez.	180
SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	90
v fino usnje vez.	150
v najfinejšo usnje vez.	180
RAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	80
v usnje vez.	120
v fino usnje vez.	150
v najfinejšo usnje vez.	180
KVIŠKU SRCA	
v imitirano usnje vez.	60
v usnje vez.	80
v fino usnje vez.	120
v najfinejšo usnje vez.	150
v najfinejšo usnje trda vez.	180
NEBESA NAŠ DOM	
v ponarejeno	1
v najfinejšo usnje vez.	150
v najfinejšo usnje trda vez.	180
MARIJA VARHINJA	
fino vez.	120
v fino usnje	150
v najfinejšo usnje trda vez.	180
Hrvatski molitveniki:	
Ujeha jstaresti, fina vez.	1
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.	150
najfinejša vez.	180
Zvončec nebeski, v platno	80
fina vez.	120
Vienae, najfinejša vez.	180

Angleški molitveniki:

(za mladine)	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	30
v belo kost vezano	110
Come Unto Me	30
fino vezano	35
Key of Heaven:	
fino vezano	35
v usnje vezano	70
v najfinejšo usnje vezano	120
(ZA ODRASLE)	
Key of Heaven:	
v celotid vezano	120
v celotid najfinejši vez	150
v fino usnje vezano	180

Catholic Pocket Manual

v fino usnje vezano	130
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo	2
Angleško-slov. in slov. angl. slovar	90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5	5
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	10
Boj nalezljivim boleznim	75
Cerkniško jezero	120
Domači živnozdravnik broširano	125
Domači zdravnik po Knapiu: broširano	125
Domači vrt	120
Govedoreja	150
Gospodinjstvo	120
Hitri računar	75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	150
2. zvezek 1-2 snopci	180
Kletarstvo (Skaliček)	2
Kratka srbska gramatika	30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	30
Kako se postane državljani Z. D.	25
Kako se postane ameriški državljani	15
Knjiga o dostojnem vedenju	50
Kubična Računica	75
Liberalizem	50
Ljubavna in snubilna pisma	35
Materija in energija	125
Mlada leta dr. Janeza Ev. Krika	75
Mladeničem, I. zv.	50
II. zv.	50
(Oba skupaj 99 centov)	
Mlekarstvo	1
Nemško-angleški tolmáč	140
Nasveti za hišo in dom	1
Najboljša slov. kuharica, 668 str. lepo vez. (Kališčak)	5
Nemščina brez učitelja:	
1 del	30
2. del	30
Največji spisevnik ljubavnih in drugih pisem	75
Ojčen beten	50
Obrtne knjigovodstvo	250
Perotinarstvo, broširano	150
Pravila za olike	65
Učna knjiga in berilo laškega je-zika	80

Psalmske motnje na alkoholski pod-

lagi	75
Praktični računar	75
Pravo in revolucija (Pitamic)	30
Predhodniki in idejni utemelji ru-skega idealizma	150
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano	2
broširano	175
Računar v kronski in dinarski veljavi	75
Ročni slov. Italijanski in Itali-janski-slovenski slovar	90
Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem	50
Solčenje	50
Slike iz živalstva, trdo vezana	90
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani)	150
Spretna kuharica, trdo vezana	145
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana	3
Sadno vino	40
Sadje v gospodinjstvu	75
Spolna nevarnost	25
Učbenik angleškega jezika trdo vez.	150
broširano	125
Uvod v filozofijo (Veber)	150
Veliki slovenski spisovnik: zbir-ka pisem, listin in vlog za za-sebnike in trgovce	125
Veliki vsevedež	80
Voščilna knjižica	50
Zbirka domačih zdravil	60
Zdravilna zelišča	40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	150
Zgodovina Umetnosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbi	190
Zdravje mladine	125
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka	120
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-venecv (Melik)	90
II. zvezek	90
Prorekevalne karte	1

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street
NEW YORK

VESTEN URADNIK

"Nouvelles litteraires" prinaša siedečo zabavno zgodbo iz Briandovega življenja. Pokojni državnik ni nikoli pozabil na svoje šolske tova-riše. Eden izmed njih, posten, a čudiški mož, ni imel nikjer ob-stanka. Ko je postal Briand mini-ster, je njemu preskrbel službo. Ve-del je, da ga ima prijatelj nepopis-no rad in da mu je slepo vdan. Po daljšem iskanju je nekdanjega so-solca imenoval za nadzornika pri mestnem fizikatu, kjer so ga od-redili za pregledovalca živil. Novi nadzornik je kmalu postal groza vseh branjev. Vsak dan je obedo-val in večerjal v drugi gostilni, iz-ročil v kemico analizo vzorce jedi in pisaril ovadbe. Ni priznašal ni-ti najbolj znanim gostilničarjem. Gostilničarji so pošiljali vedno nove pritožbe in oblegali magistrat. — Sleđnji je moral odpustiti prevest-nega uradnika. Briandu se je nato posrečilo nastaviti prijatelja za vo-djo velike norišnice na Normand-skem. Nekot se je vozil po deželi in ravnatelja obvestil, da bo pri-budnji dan pri njem zajtrkoval. Čim se je ustavlil ministrov avto-mobil pred umobolnico, se je vsu-lo odtod več sto norcev. Vrgli so kape v zrak, vihteli robce in kri-čali: — Živel Briand!

Minister je pripovedoval: — Vse je bilo tako sijajno prirejeno, da od kraja nisem niti pomislil na norce. Prepričan sem bil, da me pozdravljajo zdravi meščani, ki jih je na to pripravil uslužni glav-ar. A ko sem po zajtrku zopet odha-jal, in je ponovno obkolila množica avtomobil, sem le opazil, da nekaj ni v redu. Nesrečneži so klicali: — Ostanite pri nas! Bodite naš pokro-vitelj! — in se oprijemali blatni-kov. Ko so napravili orožniki red, so pohiteli norci za avtomobilom. Tako urno so leteli, da ne vem, če so jih mogli po mojem odhodu po-loviti in pripeljati nazaj. Morebiti je izgubila bolnišnica polovico go-jencev, in da še zdaj letajo norci po Normandiji z glasnimi kriki: — Živel Briand!

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

ČIN GOSPODA PIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

13

(Nadaljevanje.)

Gospa Hedvika je bila v velikih skrbih. Hugo Lorbar ji ni prav nič ugaal. Njene izkušene ženske oči so videle težko bolezen, ki je mogoče že dolgo tičala v njem in je zdaj naenkrat udarila na dan.

Njen pogled slučajno pade na Pijino sliko. Strah jo obide. Preko nežnega vratu se je vlekle tresoča poteza čopiča temnosive barve. Skoraj gotovo je šel hotel nekaj popraviti na laseh, toda v svoji omotici ni več mogel razločiti.

Hugo Lorbar leži z zaprtimi očmi; mirno se gibljejo njegovi prsti.

Gospa Hedvika položi svojo roko na njegovo in jo trdno drži.
— Mati! — zašepeče. Kot dih je prišla ta beseda iz njegovih ust.

Gladi mu vroče čelo. Kako suh je bil njegov plemeniti obraz. Streslo jo je. Dolgo ga gleda — popolnoma prepaden in star se ji dozdeva. Premeni se ji bil njegov obraz. Dve izraziti gubi sta se vlekle od nosa proti ustim.

Naenkrat se prestraši: nad zgledom divana je visela podoba okostnjaka. Nikdar prej ga še ni opazila, kakor danes, ko je bila sama z bolnikom.

In kot neizmerno slabo znamenje se ji je zdelo v tem trenutku: ta mladi mož, kateremu je stregla, je bil zapisan smrti.
Te misli se ni mogla otresti in globoko, sveto usmiljeno se ji zbuja v srečo za mladeniča, kateremu je bil že komaj pri začetku mnogo obetajoče prihodnosti zapisan konec.

Težno in vroče ji je bilo; mala peč je izžarivala vročino. Previdno malo odpre okno, da da more vdihniti nekoliko svežega zraka.

Nato pomoči brisačo v mirno vodo in jo položi na vroče čelo bolnika.

Zvonec prereže tišino. Po načinu zvonenja je vedela, da je Hinko.
— Kaj je, mati? Pija me je poklicala in sem ravno mogel sam priti.

— Zelo treba je bilo, da si prišel. Ubogi Hugo Lorbar! Nič do brega ne pričakujem.

Po kratki preiskavi ji sin ni mogel oporekati.

— Takoj v bolnišnico, mati, — to je edina pomoč! Takoj bom preskrbel vse potrebno, — pravi Hinko resno. — Povej gostom v hiši.

Hinko gleda Pijino podobo.
— Umetno delo! — pravi presenečen. — Tega ne bi bil pričakoval. Mislim, da bi mogli to sliko že vzeti s seboj. Dolgo bo, zelo dolgo, predno bo tako daleč, da bo sliko končal. In če sploh bo! — pripomni z vso resnobo bolj sam pred seboj in pogleda bolnika.

Zadnje besede niso bile namenjene materi. Pa jih je slišala. Z vprašujočimi očmi ga pogleda, toda sin je resen in samo zmaje z ramo.

7.

Gostje so se razšli, zahvalivši se gospej Hedviki za lep večer. Nekaj časa je še nadzorovala pospravljanje mize, nato pa odide v svojo sobo.

Pija je že obleko zamenjala s spalno obleko in je čakala na mater.

Tudi gospa Hedvika se pripravi udobno in še bere časopise, predno gre v posteljo.

— Pija, blede si, Ali nočeš iti spat? Tudi jaz grem takoj v posteljo. Nocoj smo imeli mnogo dela, toda je bilo jako zabavno.

— Bilo je lepo, toda, kar sem zadnjikrat slišala v gledališču peti, mora biti lepo.

— Kaj, Pija, kaj mora biti lepo?

Pija se skloni na stol in sklence roke za vratom. Zamišljeno gleda predse.

— Da si človek razpoje iz svojega sreča, kar ga veseli in tišči.
— Ali te kaj tišči v srečo? Zakaj ne poveš svoji materi, ki je tvoja najboljša prijateljica.

— Prav nič me ne tišči, mama — odkrito zre Pija svoji materi v oči. — Toda samo danes sem morala toliko misliti na Hugo Lorbarja. Zadnje večerajšnje vesti so bile zelo neugodne. — Lahko vzdih je spremljal te besede.

— In zdaj si zaradi tega žalostna, Pija?
— Da, mama; zelo žalostna. Ker mora sedaj ležati brez dela in vendar je tako rad delal in poln navdušenja. Zelo se mi smili. In bolan je že nekaj tednov —

— Ali je Pija v svoji prvi mladeniški razposajenosti izgubila srce za mladega umetnika? — Toda ne — bila je še preveč neizkušena! Tiho ljubeče dekle bi preganjala bojazen — in ne bi imela onega miru kot ga je imela Pija.

Gospa Hedvika pa ni hotela izpraševati, ker bi mogoče s svojimi vprašanji povzročila nemir v njenem sreču.

In na to vpraša Pija ter obrne pogovor na drug predmet:
— Kaj misliš o gospej na številki šest, gospej Barbič? — Je lepa in elegantna gospa! Zdi se mi, da jo nekaj tare; tako resna je in zamišljena.

— Pija, kdo ne bi imel kakih bolečin! In oni, ki so na videz najbolj veseli, pogosto zakrivajo svoje najgloblje bolesti! Ali govori mo kaj o tem, kar se nam je pripetilo? Bilo bi na svetu mnogo boljše, ako bi pustili ljudje druge v miru in da ne bi hoteli vedeti medsebojne skrivnosti.

— Imaš prav, mati! Tudi jaz ne morem trpeti radovednosti. Spočetka sem se mnogokrat jezila nad gospo Zadnikovo, ko me je skušala izpraševati. Zdaj pa moramo vsakemu prepustiti svoje. Sreča je, da smo tako lepo preskrbljeni.

— Vsak dan se zahvaljujem Bogu, da je za nas vse tako lepo obrnil. Popolnoma sem zaposlena in imam še vaju pri sebi.

Zopet prične Pija govoriti o gospej Barbičevi.

— Veš, kaj, mama, mislim, da je gospa ločena od svojega moža, kajti v svoji naznanilnici ni bilo napisano, da je vdova ali ločena. Pa imam jo rada. Tako prijazno se smeje, kadar s kom govori. Tudi izgleda mnogo mlajša kot je. Ne kot petinideset, temveč bolj kot petindvajset.

— Zdaj pa spi, Pija — je že polnoči —

Gospa Hedvika čuje svoje lase in jih splete v dve kiti; Pija pa je že udobno v svoji postelji.

Tudi gospa Hedvika je opazila gospo Barbičevino in je imela o njej svoje mnenje. Več tednov je že bila v tujem domu in se nikdo je ni obiskal.

Ker je gospa Hedvika vedela, kako nedostojna je bila prevečljiva radovednost, zato ni nikdar gostov preveč izpraševala. Četudi jih je natiho opazovala. Ni hotela, da bi se dvomljive osebe mešale med njenimi gosti. Hotela je, da ima hiša glas prijaznega in spoštovanega zavetišča.

Naslednjega jutra je prišel Hinko. Ta njegov obisk se ji je zdel tako čuden, da si je takoj mislila: nekaj nenavadnega je pri-

peljalo sina, ki je bil vedno tako zaposlen. Samo pogled v njegov obraz je potrdil njene misli.

Tudi Pija se je čudila. Toda zadovoljna je bila z njegovim izgovorom. Ko mu natoči kozarec vina, ga vpraša:

— Kako je z Lorbarjem? Saj si ga večkrat obiskal — ali ga nisi videl?

Hugo Lorbar!
Zdaj je tudi gospa Hedvika vedela, zakaj je prišel njen sin. Govoril je že prinesel novico o njegovi smrti.

(Dalje prihodnjič.)

GOLJUFIJE UGLEDNA
BANKIRJA

V vsej poljski javnosti je dvignila mnogo prahu finančna afera, ki spominja na Kreugerjev primer, le da gre v tem primeru za manjši obseg. V Varšavi se nahaja banka inženirja Stanisława Quinty, ki je uživala najboljši sloves. Kupčija je sijajno uspevala, v banki se je vedno gnetla najelegantnejša publika. Bankir je bil mož nenavadne energije in dela, tako kakor Ivar Kreuger je dan in noč sedel v svojem uradu. Bil je zmeren in ljubezniv človek, nikoli ga ni nihče videl v kakem zabavišču ali celo v gledališču. Poleg tega je bil Quinto zelo veren in znan kot moralist. Banka je plačevala višje obresti kakor drugi zavodi in Quinto je užival sloves bančnega strokovnjaka.

Zato je seveda kakor bomba ušinkovala vest, da je inž. Quinto sam višjemu sodišču predložil prošnjo, naj uvede proti njemu konkludno postopanje. Navajal je, da je svetovna gospodarska kriza uplivala tudi na delovanje njegove banke.

Toda revizija knjig je pokazala povsem drugo sliko. Na dan so prišle razne sleparije, ponarejanje bilanc itd. Ta ko je neki poljski emigrant, ki se je nedavno izselil v Ameriko, zaupal banki 80 tisoč dolarjev. Banka je denar za beležila na ime Petrowski, češ, da ne bo mož preveč davka plačal. Ko je hotel pozneje pravi lastnik Monszinski dvigniti denar, mu je Quinto dejal, da je denar vložen na ime Petrowski in da torej nima nobene pravice do njega. Predložil mu je tudi pobotnico, podpisano z imenom Petrowski. Na ta način je Monszinskega osleparil za denar.

Ker so prišle številne sleparije polagoma na dan, se je odločil preiskovalni sodnik za aretacijo Quinty. Med drugim je bankir osleparil tudi slovitega učenjaka prof. Sensiaka za prihranke vsega njegovega življenja. Ko je stari učenjak izvedel za polom banke, ga je zadel srčna kap.

Zaupanje v Quinty je bilo tako veliko, da mu je mnogo ljudi dajalo denar, ne da bi zahtevali zanj pobotnico. Quinto je prevzemal tudi nakazila denarja za sovjetsko Rusijo, ki so ga ljudje pošiljali revnim svojem v Rusijo. Seveda svoji nikdar niso videli denarja, kajti bankir ga je porabil zase. Med preiskavo je prišlo tudi na dan, da je bankirju pomagala pri njegovih sleparijah tajnica Gurgelova, ki je "polovno" potovala večkrat v inozemstvo. Nosila je v Švico denar in ga nalagala na Quintovo ime. Pri hišni preiskavi so našli v tajnem stanovanju 3000 dolarjev, 1000 zlatih rubljev, 12.000 mark in krasno zbirko kovanega denarja.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

AZIJSKE TAJNE DRUŽBE

Umor japonskega ministrskega predsednika Inukaja je obrnil pozornost sveta spet enkrat na azijske tajne družbe.

Takšne družbe so na tej celini eksistirale že v pradavnih časih in so odlično posegale v politiko dežel.

Tako je bil japonski cesar že v 8. stoletju igračka v rokah strank, ki so se borile druga proti drugi. Iz veleplemenitaških družin, ki so obvladale severni del države se je rekrutiral vojaški stan, ki so mu poveljevali spretni vojskovodje, sogunji. To mesto je bilo privilegij zlasti rodbin Taira in Minamoto. V 12. stoletju se je Kijomori, glavni rodbina Taira, polastil vse vladarske moči, in sicer s pomočjo številnih tajnih družb.

8. julija 1853 se je pojavilo ameriško vojno brodovje pod poveljstvom admirala Perryja pred Urago, nedaleč od Jokohame. — Ameriška vlada je hotela na ta način izsiliti otvoritev trgovinskih zvez z Japonsko.

Leto dni po tem dogodku je mikado z Ameriko, Rusijo in nekaterimi drugimi deželami sklenil trgovske pogodbe. Boj proti tem pogodbam je dal življenje številnim tajnim družbam. Stranka "kaikokutov" je hotela tujce napoditi iz Japonske, "džeiti" pa so hoteli z njimi mirnega sožitja. Mnogo tujcev je bilo umorjenih, zmagali so "kaikokuti", ki so mikadovala položaj tako utrdili, da se je moral zadnji šogun 1867 odpovedati oblasti. Pri Jedu je skušal še enkrat obrniti svoje pristase, ki so se še nekaj časa borili zanj in so leta 1869. oklicali celo republiko. A te je bilo že čez nekoliko mesecev konec in odtlej je vsa Japonska bila podložna mikadu. V teh bojih so tajne družbe imele največjo besedo.

Najstarejšo tajno družbo, ki obstoji še danes, pa nahajamo na Kitajskem. To je zveza Hung. Ustanovili so jo že l. 500. po Kr. r. Njena glavna naloga je bila od leta 1644. ta, da vrže dinastijo Mandžu in pomore dinastiji Ming znova na prestol. Sovrstvo te zveze proti Mandžujcem se je sčasoma preneslo na Evropce in znana bokarska vstaja l. 1900. ima tu svoj izvor. Šele po enoletnem grozovitim boju se je Ameriki in Evropi posrečilo, da sta to vstajo potlačili.

Tudi dr. Sunjatsen, ustanovitelj kitajske republike, je začel svoje revolucionarno delovanje z ustanovitvijo tajne družbe. Tej je dal kot mlad študent ime "Družba revolucionarcev". Nje obstoj pa je izvolila cesarska policija in porotirala vse njene člane. Večji del jih je bil zaradi raznih atentatov justificiran. Sunjatsena so deportirali. 16 let je živel v nozemstvu, 1911 se je vrnil na Kitajsko in odstavil dinastijo.

ZGLEDI VLEČEJO

Ugrabitev Lindberghovega otroka je našla svoj odmev tudi v Pragi. Češki listi poročajo, da je slovita češka gledališka igralka Ana Sedlačkova te dni prejela izsiljevalno pismo, v katerem zahtevajo neznan izsiljevalec 30.000 Kč odkupnine, v nasprotnem primeru pa bo njeno hčerko doletela ista usoda kakor Lindberghovo dete. Zločinci zahtevajo, naj denar stalno nosi pri sebi in sicer v stokrskih bankovcih ter ga izroči osebi, ki bo to od nje zahtevala. Če pristane na to, naj bodo tri dni roloji srednje za okna na njenem stanovanju spuščeni. Zločinci jo tudi svara, naj pisma nikar ne pokaže policiji, kajti v tem primeru bodo njeno hčerko umorili.

Sedlačkova je pismo kljub temu oddala policiji, ki zdaj straži njeno stanovanje. Ne ve se, ali gre za skrajno neokusno šalo, ali za resnično grožnjo.

KAKO BI SI USTVARIL
DRUGO ŽIVLJENJE

Neka pariška revija je vprašala tle dni celo vrsto oddličnih osebnosti, kako bi si ustvarili življenje, če bi prišle se enkrat na svet. Na to vprašanje je odgovorilo 38 osebnosti, med temi jih je bilo samo 9 takšnih, ki so izjavile, da bi se drugo življenje uredile povsem drugače nego prvo in ki s sedanjim življenjem torej očitno niso zadovoljne.

Poincare je dal naslednji kratki odgovor:

"Nimam nobenega pojma, kako bi si uredil drugo življenje. Vsekakor bi poskušal pridobiti si mnogo čobnih in odkritih prijateljev, karšni ste vi, ki ste s svojim vprašanjem takoj spomnili mene."

Znani pisatelj Vautel bi si želel v drugem življenju od vsega početka izkustveno doživljati sedanjega, da bi si skrbno ustvaril svojo izboljšano izdajo.

Cecile Sorel, znana igralka, je odgovorila, da ne more noben človek vedeti, kaj bi storil, če bi mu bila dana druga mladost in drugo življenje. Vsakdo si misli, da bi počel nekaj boljšega, toda razum pravi, da bi se človek ne vedel nič drugače, nego v prvem življenju. Isto meni cela vrsta drugih uglednikov, posebno drastično pa odgovarja polkovnik Carnot, potomec umorjenega predsednika, da je zmotno, če mislijo ljudje, da sami vodijo svoje življenje. Resnica je ta, da življenje vodi ljudi, ki ne morejo uiti vplivom vzgoje, dednosti in okolice.

Zanimivo je, da se je cela vrsta uglednih mož in žena odtegnila odgovoru, med njimi velik filozof Bergson, čigar odgovor bi ljudi pač najbolj zanimal, politik in matematik Painlevé, Herriot in g. Curiejeva.

ALBERTOV PARK V BELGIJSKEM KONGU

Belgijski kralj Albert se je nedavno vrnil iz Konga v Belgijo. V Afriki je preživel dalj časa in pri povratku v domovino je dal za stopnikom časopisja nekatere zanimive izjave.

Svrha kraljevega potovanja v Afriko je bila ustanovitev velike rezervacije, ki bo dobila ime Albertov park. V tej rezervaciji bodo lahko živele divje afriške živali popolnoma nemoteno življenje. Nihče jih ne bo smel zalezovati, streljati in trebiti. Lovec in puška bosta v tem predelu neznanja pojava.

Površina parka znaša 37.000 ha. Vodil je bila ustanovitev velike rezervacije, ki bo dobila ime Albertov park. V tej rezervaciji bodo lahko živele divje afriške živali popolnoma nemoteno življenje. Nihče jih ne bo smel zalezovati, streljati in trebiti. Lovec in puška bosta v tem predelu neznanja pojava.

Površina parka znaša 37.000 ha. Vodil je bila ustanovitev velike rezervacije, ki bo dobila ime Albertov park. V tej rezervaciji bodo lahko živele divje afriške živali popolnoma nemoteno življenje. Nihče jih ne bo smel zalezovati, streljati in trebiti. Lovec in puška bosta v tem predelu neznanja pojava.

Albertov park je pomembna ustanova posebno zaradi tega, ker preti mnogim afriškim živalim počino iztrebljenje, če jih v dvanajstih ure ne zaščiti civilizacija pred poginom. Ze belgijski kralj Leopold II. je pri svojem potovanju po Belgijskem Kongu l. 1905. izrazil željo, da bi bilo treba ustanoviti takšno rezervacijo. Njegova misel pa ni bila uresničena za njegovega življenja. Prevzel jo je po njem sedanji kralj Albert, ki jo bo izvedel do kraja šele po 20 letih.

SHIPPING
NEWS

4. Junija: Ile de France v Havre Rotterdam v Boulogne sur Mer

7. Junija: Leviathan v Cherbourg Bremen v Cherbourg in Bremen

8. Junija: Pres. Harding v Cherbourg Aquitania v Cherbourg

9. Junija: Saturnia v Cogh in Havre

10. Junija: Conte Biancamano v Genova Lapland v Havre

11. Junija: Paris v Havre Homeric v Cherbourg Veendam v Boulogne sur Mer

15. Junija: Olympic v Cherbourg Berengaria v Cherbourg Europa v Cherbourg in Bremen

16. Junija: Berlin v Bremen

17. Junija: Roma v Genova Fennland v Havre

18. Junija: Statendam v Boulogne sur Mer Minnetonka v Cherbourg

21. Junija: Lafayette v Havre

22. Junija: Ile de France v Havre Pres. Roosevelt v Cherbourg Majestic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

23. Junija: Bremen v Cherbourg in Bremen Stuttgart v Cherbourg in Bremen

24. Junija: Vulcania v Trst Belgeland v Havre

25. Junija: Volendam v Boulogne sur Mer

26. Junija: Columbus v Cherbourg in Bremen

28. Junija: Conte Grande v Genova Leviathan v Cherbourg

29. Junija: Paris v Havre Aquitania v Cherbourg

30. Junija: Champain (NOV) v Havre General von Steuben v Bremen

1. Julija: Olympic v Cherbourg Europa v Cherbourg in Bremen Lancastria v Cherbourg Westernland v Havre Deutschland v Cherbourg in Hamburg

2. Julija: Rotterdam v Boulogne sur Mer

5. Julija: Cleveland v Cherbourg in Hamburg

6. Julija: President Harding v Cherbourg

7. Julija: Vulcania v Trst Berengaria v Cherbourg New York v Cherbourg in Hamburg Dresden v Cherbourg in Bremen

8. Julija: Majestic v Cherbourg Lapland v Havre

9. Julija: Ile de France v Havre Bremen v Cherbourg in v Bremen Veendam v Boulogne sur Mer

12. Julija: Rochambeau v Vigo in Havre

14. Julija: Albert Balin v Cherbourg in Hamburg Berlin v Cherbourg in Bremen

16. Julija: Aquitania v Cherbourg Homeric v Cherbourg Lafayette v Havre Columbus v Cherbourg in Bremen Milwaukee v Cherbourg Statendam v Boulogne sur Mer Conte Biancamano v Genova

19. Julija: Leviathan v Cherbourg Europa v Cherbourg in v Bremen Champlain v Havre

20. Julija: Pres. Roosevelt v Cherbourg

21. Julija: Olympic v Cherbourg Hamburg v Cherbourg in Hamburg Stuttgart v Cherbourg in Bremen

22. Julija: Paris v Havre Fennland v Havre

23. Julija: Berengaria v Cherbourg Volendam v Boulogne sur Mer

26. Julija: Majestic v Cherbourg Tedrasse v Havre Deutschland v Cherbourg in Hamburg Bremen v Cherbourg in v Bremen Gen. von Steuben v Cherbourg in Bremen

29. Julija: Ile de France v Havre Conte Grande v Genova Westernland v Havre

30. Julija: St. Louis v Cherbourg in Hamburg Rotterdam v Boulogne sur Mer

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

10. JUNIJA (Opolnoči)

29. Junija — 22. Julija

ILE DE FRANCE

21. Junija — 8. Julija (Opolnoči)

LAFAYETTE

16. Julija

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za poslanila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

VSE LINIJE in PARNIKE

Spodaj imenovana slovenska trdka zastopa vse važne

Transatlantske Linije

in zato lahko odpremi vsakega potnika na kateremkoli parniku.

V vašem interesu je, da se kadar mi, sile na potovanje v stari kraj, ali od tam sem, vselej obrnete na staro, znano in zanesljivo domače podjetje

LEO ZAKRAJEK

General Travel Service

1359 Second Ave., New York, N. Y.

13 LET V TEM POSLU!

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnine, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospela na pravi naslov.

Rojaki, vpoštevajte to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!